

RAADSVOORSTEL

13R.00077

Gemeente Woerden

13R.00077

Agendapunt:

Indiener: college van burgemeester en wethouders

Datum: 2 april 2013

Portefeuillehouder(s): Yolán Koster

Portefeuille(s): Sport

Contactpersoon: T. Hoogendoorn

Tel.nr.: 06-83338347

E-mailadres: hoogendoorn.t@woerden.nl

Onderwerp: harmonisering tarieven (focus)buitensport

De raad besluit:

1. De harmonisering voor de (focus)buitensporten te baseren op een vaste vervangingswaarde en een vaste gemiddelde jaarlijkse onderhoudsprijs per type veld zoals uitgelegd in het uitvoeringsplan
  2. Het dekkingspercentage van de bijdrage van de verenigingen te verhogen van 17% naar 34% en hiermee de bijdrage van de buitensportverenigingen te verhogen met €144.000
  3. Deze harmonisatie af te ronden in 2016
  4. Dat bij de focussporten bepaalde onderhoudstaken aan de verenigingen worden over gedragen. Hiermee € 50.000,- te besparen op de onderhoudskosten
-

Inleiding:

Op donderdag 28 juni 2012 heeft de gemeenteraad ingestemd met de kaders van het nieuwe sport- en beweegbeleid. De raad heeft besloten de tarieven voor de buitensportverenigingen te harmoniseren en over te gaan naar een systeem waarbij de tarieven van de buitensportverenigingen gerelateerd zijn aan de kosten. Daarbij betalen de buitensportverenigingen een bepaald percentage van deze kosten.

Tijdens die raadsvergadering op 28 juni 2012 heeft de gemeenteraad een amendement aangenomen waarin de raad heeft besloten om het college een aantal kaders mee te geven bij de invulling van het uitvoeringsplan:

- dat de tarieven geharmoniseerd dienen te worden;
- dat het uitgangspunt qua financiering is dat de verdeling 90% -gemeente / 10% vereniging herijkt wordt naar 80% gemeente / 20% vereniging;
- dat de verhoging van de tarieven ten minste € 160.000,- oplevert;
- dat de taakstelling voor de buitensport wat betreft beheer en onderhoud ten minste € 50.000,- oplevert;
- dat het college bij de invulling zorg draagt voor een zo breed mogelijk draagvlak bij de betrokken verenigingen.

Bij de berekeningen die in juni 2012 in de raad behandeld zijn, werd uitgegaan van de onderhoudskosten uit het beheerplan buitensportaccommodaties uit 2008. Het dekkingspercentage was toen 10%. De raad heeft besloten dit percentage voor de focussporten te verhogen naar 20% met een overgangstermijn van 4 jaar.

Tijdens de zomervakantie zijn nieuwe berekeningen gemaakt waarin de werkelijke jaarlijkse onderhoudskosten zijn meegenomen en waarin op aangeven van de verenigingen een aantal zaken is gewijzigd. Uit deze nieuwe berekeningen bleek dat het dekkingspercentage 20% was. Dit model ging uit van een kostprijsdekkende huurberekening per vereniging. Deze kostprijs was opgebouwd uit een aantal elementen, namelijk:

- oppervlakte van de velden;
- inbrengwaarde van de grond à €5,-;
- werkelijke jaarlijkse reguliere onderhoudskosten;
- boekwaarden (investeringen van de afgelopen jaren).

Het toekomstige groot onderhoud was niet meegenomen in deze kostprijs.

Eind augustus en begin september 2012 hebben gesprekken plaatsgevonden met de buitensportverenigingen waarin de methode van de kostprijsberekening is toegelicht en verenigingen de gelegenheid hebben gehad vragen te stellen. Tijdens de gesprekken bleek dat er weinig draagvlak was voor deze methodiek van kostprijsberekening per vereniging en de tariefsverhoging. Volgens de verenigingen was er op deze manier geen sprake van een harmonisering omdat de verschillende elementen van de kostprijsberekening bij alle verenigingen leiden tot andere uitkomsten. Daarnaast wisten verenigingen niet waar ze aan toe zijn als het toekomstige groot onderhoud niet wordt meegenomen in de kostprijs, maar pas bij een nieuwe investering leidt tot een tariefsverhoging. Verenigingen gaven aan graag voor een langere periode duidelijkheid te willen hebben over wat ze moeten betalen. Tenslotte gaven verenigingen ook aan dat zij geconfronteerd worden met voldoende feiten. Ze kunnen immers investeringen die in het verleden gedaan zijn voor de aanleg van een nieuw veld niet meer terugdraaien, maar krijgen wel de rekening gepresenteerd.

Het was duidelijk dat, om voldoende draagvlak bij de verenigingen te bewerkstelligen, er een nieuwe rekenmethode gevonden diende te worden.

Wethouder Koster heeft in november aan de gemeenteraad toegezegd dit dossier voortvarend op te pakken en in maart de raad te voorzien van een uitvoeringsplan. Dit uitvoeringsplan is als bijlage bijgevoegd.

Er is gezocht naar een tariefstelsel en harmoniseringmodel dat recht doet aan de eisen die aan het college gesteld zijn. Deze is in de optiek van het college gevonden in het tariefstelsel dat in Alphen aan den Rijn gehanteerd wordt. Dit betreft een rekenmodel waarbij uitgegaan wordt van vaste vervangingswaardes en onderhoudskosten per type veld. Voor een volledige uitleg verwijzen we u naar de bijlage 'Uitvoeringsplan harmonisatie buitensporttarieven'.

Dit tariefstelsel is twee keer voorgelegd aan de verenigingen. In december 2012 en in februari 2013. Hier bleek onder de verenigingen wel draagvlak te bestaan voor de harmonisering maar niet voor de tariefverhoging in deze mate. Daar waar mogelijk is de feedback van de verenigingen op de gehanteerde methodiek meegenomen. Zo is er gedeeltelijk een m2 prijs opgenomen in het model. Na deze wijzigingen is nog een keer feedback van de verenigingen gevraagd op dit model. Deze is zo veel mogelijk verwerkt.

Een complete toelichting op de gehanteerde methodiek vindt u in de bijlage: uitvoeringsplan harmonisatie buitensporttarieven.

Bevoegdheid:

De gemeenteraad is op grond van artikel 147 lid 2 in samenhang met 108 lid 1 van de Gemeentewet bevoegd.

Beoogd effect:

1. Harmonisering van de tarieven van de buitensportverenigingen.
  2. Verhogen van de financiële bijdrage van de buitensportverenigingen.
  3. Komen tot een inzichtelijk en begrijpelijk tariefstelsel
  4. Overdragen van onderhoudstaken aan de sportverenigingen.
  5. Besparing op de onderhoudskosten van de gemeente.
-

Argumenten:

1. Deze harmonisering voor de (focus)buitensporten te baseren op een vaste vervangingswaarde en een vaste gemiddelde jaarlijkse onderhoudsprijs per type veld.

Door uit te gaan van een vaste vervangingswaarde per type veld wordt harmoniseren vereenvoudigd: verschillen in kosten (door bijvoorbeeld aanbestedingsvoordeel) voor de aanleg van individuele velden waar een vereniging zelf geen invloed op heeft kunnen niet doorwegen in het tarief dat zij moeten betalen. Dit is eerlijker naar de verenigingen toe. Op basis van ervaring is het goed mogelijk in te schatten wat de vervanging van, bijvoorbeeld, een natuurgras voetbalveld kost. Binnen de gehanteerde vervangingswaardes is er rekening gehouden met verschillende levensduur van verschillende onderdelen van een veld (bijvoorbeeld constructie en toplaag).

Door een gemiddelde jaarlijkse onderhoudsprijs te gebruiken vangen we jaarlijkse verschillen in de benodigde mate van onderhoud op. Het ene jaar zal het ene veld iets meer onderhoud vragen dan het andere jaar; dergelijke fluctuaties worden door het model opgevangen. Bij die accommodaties die uniek zijn binnen Woerden (waar er dus geen twee van zijn) wordt een eigen vervangingswaarde en onderhoudsprijs gehanteerd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan trainingsvelden. Afwijkingen van de standaarden (in maat en materiaal) worden dus door de gebruikers zelf gefinancierd. Voor een uitgebreide uitleg van het gehanteerde model, zie de bijlage.

2. Het dekkingspercentage van de bijdrage van de verenigingen te verhogen van 17% naar 34% en hiermee de bijdrage van de buitensportverenigingen te verhogen met €144.00,-.

De opdracht van de raad van 28 juni 2012 is tweeledig: er moet zowel een bedrag van €160.000 gevonden worden als een hoger dekkingspercentage bereikt worden. Binnen het nieuwe rekenmodel is het dekkingspercentage van de verenigingen gemiddeld 17%. Zij betalen tezamen ongeveer €144.000. Wanneer het dekkingspercentage verdubbeld wordt naar 34% wordt er +/- €289.000 betaald door de verenigingen. Dit correspondeert met een dekkingspercentage van 34%. De overige €16.000 moet middels een maatwerkoplossing gevonden worden bij de niet-focus buitensporten (o.a. tennis en watersport). Dit zal in de loop van 2013 gebeuren.

3. Deze harmonisatie af te ronden in 2016.

De overbruggingsperiode geeft verenigingen de gelegenheid geleidelijk meer inkomsten te verwerven. Het tarief wordt jaarlijks verhoogd totdat de verenigingen op het dekkingspercentage van 34% zitten. Tevens geeft dit de gemeente de mogelijkheid lopende contracten netjes af te wikkelen en tot nieuwe overeenkomsten te komen.

4. Dat bij de focussporten bepaalde onderhoudstaken aan de verenigingen over worden gedragen. Hiermee € 50.000,- te besparen op de onderhoudskosten.

In het kader van de sterke samenleving worden bepaalde onderhoudstaken overgedragen. Het merendeel van de kosten van het overgedragen onderhoud bestaat uit loonkosten voor de medewerkers en professionals die de werkzaamheden uitvoeren. Het gaat om werkzaamheden die de verenigingen met vrijwilligers kunnen uitvoeren of onderhoudswerkzaamheden waarop de verenigingen invloed kunnen uitoefenen door er zorgvuldig gebruik van te maken, bijvoorbeeld het vervangen van lampen in de lichtmasten.

Kanttekeningen:

1.1 Deze harmonisering voor de (focus)buitensporten te baseren op een vaste vervangingswaarde en een vaste gemiddelde jaarlijkse onderhoudsprijs per type veld.

Zoals ieder model heeft ook dit model een risico; het model hanteert gemiddelden en waar gemiddelden gebruikt worden bestaat het risico dat de realiteit de komende jaren uitschieters vertoont die gemiddelden ver doen opschuiven van gehanteerde gemiddelden. Dit kan gevolgen hebben voor het daadwerkelijke dekkingspercentage in zowel positieve als negatieve zin.

1.2 Bij de harmonisering in dit model wordt geen rekening gehouden met ledenaantal, financiële positie, hoogte van contributies of locatie van de club. Dit maakt dat de extra bijdrage voor de ene buitensportvereniging makkelijker op te brengen zal zijn dan voor de andere club.

1.3 De korfbalverenigingen hebben aangegeven dat zij bij een toekomstige harmonisatie van de binnensporttarieven opnieuw geconfronteerd zullen worden met een tariefstijging. Zij geven aan dat de financiële draagkracht van de korfbalverenigingen daarmee extra onder druk komt te staan.

2. *Het dekkingspercentage van de bijdrage van de verenigingen te verhogen van 17% naar 34% en hiermee de bijdrage van de buitensportverenigingen te verhogen met €144.000.*

Er is geen draagvlak bij de verenigingen te vinden voor de verdubbeling en het daaraan gekoppelde bedrag. Zij stellen dat de raad besloten heeft tot een verdubbeling op basis van een onjuist dekkingspercentage (dat in werkelijkheid hoger lag dan 10%). De verenigingen geven aan dat: "Als de raad had geweten dat de dekkingspercentages hoger lagen, had hij nooit opdracht gegeven 160.000 euro op te halen."

De verenigingen geven aan te willen harmoniseren en realiseren zich dat ook zij de gevolgen van de crisis zullen voelen en hun steentje bij moeten dragen maar kunnen zich niet vinden in de mate waarin de gevraagde bijdrage stijgt.

4. *Dat bij de focussporten bepaalde onderhoudstaken aan de verenigingen worden overgedragen.* Verenigingen geven aan dat zij enerzijds meer moeten gaan betalen door de tariefsverhoging en anderzijds dat zij ook nog extra onderhoudswerkzaamheden moeten gaan doen. Zij voelen zich dubbel gepakt.

Financiën:

De genoemde verhoging van de bijdrages van sportverenigingen is via het dekkingsplan 2013 verwerkt in de begroting. Als de raad besluit conform voorstel wordt dit dekkingsplan voor het deel van de (focus)buitensportverenigingen gehaald.

In 2016 betalen de (focus)buitensporten €144.000,- meer dan in 2012.

Uitvoering:

Indien de raad akkoord gaat met het voorstel zal er per vereniging naar de lopende contracten gekeken worden en een nieuwe overeenkomst afgesloten worden.

Voor de overige, niet-focus, buitensporten wordt een maatwerkoplossing gezocht om de resterende € 16.000 te vinden.

Communicatie:

Na het raadsbesluit zullen de betrokken verenigingen geïnformeerd worden en worden op korte termijn afspraken gemaakt om over de contracten te spreken.

Samenhang met eerdere besluitvorming:

Reactie college Beleidsoverwegingen Sportoverleg (12i.01057)
Beleidsoverwegingen Sportoverleg d.d. 05-04-2012 (12.006695)
Raadsvoorstel reactie college op Beleidsoverwegingen Sportoverleg (12R.00160)
Raadsbesluit reactie college op Beleidsoverwegingen Sportoverleg (12R.00287)

Bijlagen:

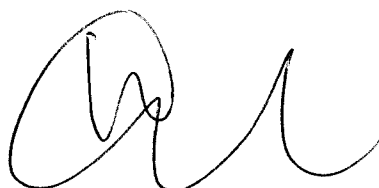
1. Uitvoeringsplan harmonisering (focus)buitensporttarieven (13i.00957)

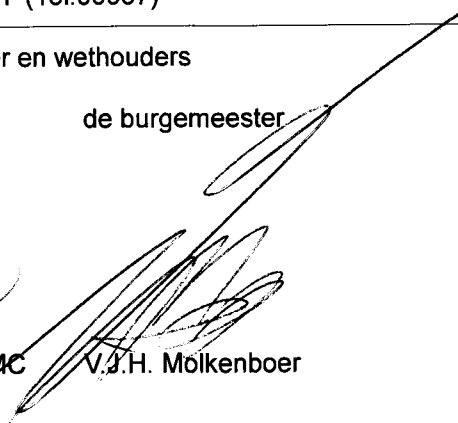
De indiener: college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester

dr. G.W. Goedmakers CMC

V.J.H. Molkenboer

Uitvoeringsplan harmonisering tarieven focusbuitensport

Inleiding

Voor u ligt een uitvoeringsplan om te komen tot een geharmoniseerd tarievenstelsel voor de focus buitensport. In dit uitvoeringsplan vindt u een overzicht van de voorgeschiedenis, het proces tot nu toe, een uitleg van de gehanteerde methodiek en een doorkijk naar de toekomst.

Wat vooraf ging

Medio 2011 heeft het college aan het Sportoverleg gevraagd om een advies te geven over het sport- en beweegbeleid. Het Sportoverleg heeft in samenspraak met diverse belanghebbenden en belangstellenden haar Beleidsoverwegingen¹ opgesteld. Op 11 april 2012 heeft het Sportoverleg deze Beleidsoverwegingen aangeboden aan de gemeente.

In haar reactie op deze beleidsoverwegingen heeft het college het volgende gezegd over het harmoniseren van de tarieven voor de buitensport:

3. Harmoniseren tarieven

- 3.1 komen tot transparant tarievenstelsel;
- 3.2 inzicht in kostprijzen en andere (financiële) afspraken;
- 3.3 kostprijsdekkende huur én subsidie op basis van vastgestelde criteria, daarbij rekening houden met maatschappelijke en commerciële relevantie;
- 3.4 verenigingsaandeel in huur (voor buitensportverenigingen) verdubbelen uitgaande van redelijke overgangstermijnen (*nadere uitwerking op pagina 4*);
- 3.5 actualiseren ledenaantallen buitensportverenigingen en bijbehorende onderhoudsbijdrage.

Bron: Samen Sterk in Sport, Reactie college Beleidsoverwegingen Sportoverleg

De gemeenteraad heeft op 28 juni 2012 ingestemd met de reactie van het college en een amendement aangenomen dat als volgt luidt:

De raad besluit

- 2. het college bij de invulling van het uitvoeringsplan als kaders mee te geven:
  - a. dat de tarieven geharmoniseerd dienen te worden;
  - b. dat het uitgangspunt qua financiering is dat de verdeling 90% gemeente /10% vereniging geherijkt wordt naar 80% gemeente / 20% vereniging;
  - c. dat de verhoging van de tarieven ten minste € 160.000 oplevert;
  - d. dat de taakstelling voor buitensport wat betreft beheer en onderhoud ten minste € 50.000 oplevert;
  - e. dat het college bij de invulling zorg draagt voor een zo breed mogelijk draagvlak bij de betrokken verenigingen;

Bron: Raadsbesluit 12R.00287

Dit amendement is een duidelijke opdracht aan het college. De uitwerking is echter een complex verhaal.

Doel:

Het doel is om te komen tot een inzichtelijk, transparant, geharmoniseerd tarievenstelsel geënt op de kostprijs voor de buitensport in Woerden.

Waarbij geldt dat onder de genoemde termen wordt verstaan:

---

¹ Sportoverleg beleidsoverwegingen versie 20120405

- **Inzichtelijk:** een *begrijpelijk* tarievenstelsel dat duidelijk maakt wat de buitensportvelden de gemeente jaarlijks kosten en welk deel van die kosten door de verenigingen betaald worden.
- **Transparant:** het tarievenstelsel is gebaseerd op *begrijpelijke* berekeningen. Verenigingen kunnen eenvoudig zien welke meerprijs verbonden is aan bijvoorbeeld het veranderen van type veld.
- **Geharmoniseerd:** een tarievenstelsel dat een gebruikersprijs rekent waarbij tarieven voor verenigingen onderling in verhouding staan en voor dezelfde type velden eenzelfde bijdrage betaald wordt.
- **Geënt op de kostprijs:** de gehanteerde tarieven staan in verhouding tot kosten voor realisatie, onderhoud etc. Hierbij wordt gerekend vanuit de totale integrale kostprijs.

Proces tot nu toe

Op donderdag 28 juni 2012 heeft de gemeenteraad ingestemd met de kaders van het nieuwe sport- en beweegbeleid. De raad heeft besloten de tarieven voor de buitensportverenigingen te harmoniseren en over te gaan naar een systeem waarbij de tarieven van de buitensportverenigingen gerelateerd zijn aan de kosten. Daarbij betalen de buitensportverenigingen een bepaald percentage van deze kosten. Bij de berekeningen die in juni 2012 in de raad behandeld zijn, werd uitgegaan van de onderhoudskosten uit het beheerplan buitensportaccommodaties uit 2008. Het dekkingspercentage was toen 10%. De raad heeft besloten dit percentage voor de focussporten te verhogen naar 20% met een overgangstermijn van 4 jaar.

Tijdens de zomervakantie zijn nieuwe berekeningen gemaakt waarin de werkelijke jaarlijkse onderhoudskosten zijn meegenomen en waarin op aangeven van de verenigingen een aantal zaken is gewijzigd. Uit deze nieuwe berekeningen bleek dat het dekkingspercentage 20% was. Dit model ging uit van een kostprijsdekkende huurberekening per vereniging. Deze kostprijs was opgebouwd uit een aantal elementen, namelijk:

- oppervlakte van de velden;
- inbrengwaarde van de grond à 5 euro;
- werkelijke jaarlijkse reguliere onderhoudskosten;
- boekwaarden (investeringen van de afgelopen jaren).

Het toekomstige groot onderhoud was niet meegenomen in deze kostprijs.

Eind augustus en begin september hebben gesprekken plaatsgevonden met de buitensportverenigingen waarin de methode van de kostprijsberekening is toegelicht en verenigingen de gelegenheid hebben gehad vragen te stellen. Tijdens de gesprekken bleek dat er weinig draagvlak was voor deze methodiek van kostprijsberekening per vereniging en de tariefsverhoging. Volgens de verenigingen was er op deze manier geen sprake van een harmonisering omdat de verschillende elementen van de kostprijsberekening bij alle verenigingen leiden tot andere uitkomsten. Daarnaast wisten verenigingen niet waar ze aan toe zijn als het toekomstige groot onderhoud niet wordt meegenomen in de kostprijs, maar pas bij een nieuwe investering leidt tot een tariefsverhoging. Verenigingen gaven aan graag voor een langere periode duidelijkheid te willen hebben over wat ze moeten betalen. Tenslotte gaven verenigingen ook aan dat zij geconfronteerd worden met voldongen feiten. Ze kunnen immers investeringen die in het verleden gedaan zijn voor de aanleg van een nieuw veld niet meer terugdraaien, maar krijgen wel de rekening gepresenteerd.

Het was duidelijk dat, om voldoende draagvlak bij de verenigingen te bewerkstelligen, er een nieuwe rekenmethode gevonden diende te worden. Het college wilde een zorgvuldige nieuwe afweging maken waarbij zowel de kaders van de gemeenteraad als de verenigingsbelangen werden meegenomen. Wethouder Koster heeft in november 2012 aan de gemeenteraad toegezegd dit dossier voortvarend op te pakken en in maart 2013 de raad te voorzien van een uitvoeringsplan.

Er is gezocht naar een tariefstelsel en harmoniseringmodel dat recht doet aan de eisen die aan het college gesteld zijn en tegemoet kwamen aan de wensen van de sportverenigingen.

Deze is in de optiek van het college gevonden in het tariefstelsel dat in Alphen a.d. Rijn gehanteerd wordt.

Dit tariefstelsel is twee keer voorgelegd aan de verenigingen. In december 2012 en in februari 2013. Hier bleek onder de verenigingen wel draagvlak te bestaan voor de harmonisering maar niet voor de tariefverhoging. Daar waar mogelijk is de feedback van de verenigingen op de gehanteerde methodiek meegenomen. Zo is er gedeeltelijk een m2 prijs opgenomen in het model.

Het nieuwe model

Het gehanteerde model kent een aantal uitgangspunten. Het komt tot tarieven op basis van een gemiddelde vervangingswaarde en vaste onderhoudsprijs per type veld met aandacht voor onderlinge verhouding. Daar waar mogelijk en zinvol wordt er een m2 prijs berekend.

De keuze voor dit model maakt dat deze rekenmethodiek van toepassing is op de focussporten: daar is de gemeente immers aan zet voor wat betreft vervanging en onderhoud. Bij de niet focussporten zal ook geharmoniseerd worden maar hier wordt een maatwerkoplossing gezocht. Ook zal een maatwerkoplossing gezocht worden voor de wielersport. Dit is weliswaar een focussport maar zij hebben geen eigen velden of banen en maken gebruik van de openbare weg. Van vervanging door de gemeente zoals bij bijvoorbeeld voetbalvelden is geen sprake.

Het gekozen model is een solidariteitsmodel. Het ene jaar zal de ene club meer onderhoud vragen dan het andere jaar: we rekenen voor dezelfde type velden dezelfde gemiddelde onderhoudstarieven. Bij vervanging gaan we uit van een vaste kostprijs: aanbestedingsvoordeel in jaar x is niet meer van invloed op de bijdrage die een individuele club betaald. Daarnaast betalen alle clubs een bijdrage die in verhouding staat tot elkaars accommodatie en het beslag dat de accommodatie legt op de totale kosten voor de gemeente.

Het gekozen model is een model dat gericht is op de toekomst: we kijken niet achterom naar investeringen die al gedaan zijn en daarmee rekenen we clubs niet af op keuzes die gemaakt zijn in het verleden. We kijken naar de toekomst en hanteren een vervangingswaarde van de huidige accommodatie als uitgangspunt: clubs lossen niet meer hun eigen velden af maar een deel dat hun velden in de totale kosten vertegenwoordigen. Door het geharmoniseerde stelsel kunnen clubs ook eenvoudig zien wat de financiële consequenties zijn van bijvoorbeeld de overstap van gras naar kunstgras.

Toelichting model

Hieronder wordt stapsgewijs de gekozen methodiek uitgelegd aan de hand van een fictieve gemeente X².

Gemeente X

Gemeente X heeft in totaal 13 sportvelden en 12 kleedlokalen

De huidige totale kostprijs van de buitensport bedraagt 550.000 euro per jaar. M.a.w. de buitensport staat voor vijf en een halve ton op de begroting van gemeente X.

---

² Alle genoemde bedragen zijn fictief en dienen slechts als voorbeeld

Stap 1: grondslag jaarkosten bepalen

Vervangingswaarde

Basis van het model is een vervangingswaarde per type veld:

Voorbeeld:

Aanleg nieuw voetbalveld gras	€80.000
Aanleg nieuw voetbalveld kunstgras	€455.000
Aanleg nieuw hockeyveld kunstgras	€400.000
Aanleg nieuw korfbalveld	€220.000
Aanleg Handbalveld	€60.000
Aanleg was en kleedlokaal	€60.000

Tabel 1

Hierover worden de kapitaallasten volgens een rentevoet berekend (in dit voorbeeld 7,5 %). Kapitaallasten zijn die kosten die gemoeid gaan met afschrijving, aflossing en rente.

Aanleg nieuw voetbalveld gras	€80.000	€6.000
Aanleg nieuw voetbalveld kunstgras	€455.000	€34.125
Aanleg nieuw hockeyveld kunstgras	€400.000	€30.000
Aanleg nieuw korfbalveld	€220.000	€16.500
Aanleg Handbalveld	€60.000	€ 4.500
Aanleg was en kleedlokaal	€60.000	€4.500

Tabel 2

Onderhoudskosten

Hierbij komen vaste gemiddelde jaarlijkse onderhoudskosten per type veld

Voorbeeld:

Onderhoud voetbalveld gras	€12.500
Onderhoud voetbalveld kunstgras	€6.000
Onderhoud hockeyveld kunstgras	€4.000
Onderhoud korfbalveld	€2.500
Onderhoud handbal	-----
Onderhoud kleedlokalen	€5.000

Tabel 3

Dit levert een grondslag voor de *jaarkosten per type veld* op

	Kapitaallasten	Onderhoud	Jaarkosten
Voetbal	6.000	12.500	18.500
Voetbal Kunstgras	34.125	6.000	40.125
Hockey Kunstgras	30.000	4.000	34.000
Korfbal	16.500	2.500	19.000
Handbal	4.500	-----	4.500
Kleedlokalen	4.500	5.000	9.500

Tabel 4

Alles nog eens in één overzicht:

Type Veld	Vervangings- waarde	Kapitaallasten (7,5%)	Jaarlijkse onderhouds- kosten	Grondslag jaarkosten
Voetbal (gras)	80.000	6.000	12.500	18.500
Voetbal (kunstgras)	455.000	34125	6.000	40.125
Hockey (kunstgras)	400.000	30.000	4.000	34.000
Korfbal	220.000	16.500	2.500	19.000
Handbal	60.000	4.500	---	4.500
Kleedlokalen	60.000	4.500	5.000	9.500
Totaal	1.275.000	95.625	30.000	125.625

Tabel 5

Let hierbij op de laatste kolom. Hier staan de bedragen die aangeven wat een type veld (of voorziening) de Gemeente X gemiddeld per jaar kost.

Stap 2: komen tot een onderlinge verhouding

Het gehanteerde model heeft tot doel om de onderlinge druk van type velden op de totale kosten mee te wegen. Daarbij wordt gekeken naar de onderlinge verhouding van de grondslag van de jaarkosten. Hiervoor wordt het begrip belastingseenheid gebruikt.

Bijvoorbeeld: Het handbalveld heeft de laagste jaarlijkse lasten. De lasten van een natuurgras voetbalveld zijn vier keer zo hoog als de lasten van een verhard handbalveld. Het natuurgras voetbalveld heeft een belastingseenheid van 4, het handbalveld een belastingseenheid van 1.

Hieronder de tabel met een overzicht van de type velden in gemeente X en de bijbehorende belastingseenheid.

Type Veld	Vervangings- waarde	Kapitaal lasten (7,5%)	Jaarlijkse onderhouds- kosten	Grondslag jaarkosten	Belasting eenheid
Voetbal (gras)	80.000	6.000	12.500	18.500	4
Voetbal (kunstgras)	455.000	34125	6.000	40.125	9
Hockey (kunstgras)	400.000	30.000	4.000	34.000	8
Korfbal	220.000	16.500	2.500	19.000	4
Handbal	60.000	4.500	---	4.500	1
Kleedlokalen	60.000	4.500	5.000	9.500	2

Tabel 6

Door deze belastingseenheid per type veld te vermenigvuldigen met het *totaal aantal velden* van dat type in gemeente X wordt inzichtelijk hoe zwaar verschillende type velden drukken op de totale kosten (€550.000)

Type Veld	Belasting eenheid	Aantal velden in gemeente X	Belastings- eendheid totaal
Voetbal (gras)	4	5	20
Voetbal (kunstgras)	9	2	18
Hockey (kunstgras)	8	3	24
Korfbal	4	2	8
Handbal	1	1	1
Kleedlokalen	2	12	24
Totaal		<u>25</u>	95

Tabel 7

Er zijn 95 belastingseenheden die tezamen 550.000 euro 'kosten'.

Kijkend naar het voorbeeld:

Een belastingseenheid van 1 (het verharde handbalveld) betekent dat dit type veld voor 1/95e op de totale kosten drukt. 1 Belastingseenheid staat dus voor 1/95e deel van 550.000 (het totale bedrag op de begroting) = € 5.789. Op deze manier is te berekenen welk aandeel alle voetbalvelden, kunstgrasvelden etc. in de totale jaarlijkse kosten (550.000) hebben.

Type Veld	Belasting eenheid	Aantal velden in gemeente X	Belastings-eendheid totaal	Doorbelasting kostprijs	Kostprijs per eenheid
Voetbal (gras)	4	5	20	115.789	23.200
Voetbal (kunstgras)	9	2	18	104.211	52.100
Hockey (kunstgras)	8	3	24	138.947	46.300
Korfbal	4	2	8	46.316	23.200
Handbal	1	1	1	5.789	5.800
Kleedlokalen	2	12	24	138.947	11.600
Totaal			95	550.000	

Tabel 8

In de tabel hierboven is te zien wat een type veld de gemeente X per jaar kost. Vervolgens kan bepaald worden welk dekkingspercentage hierover betaald wordt. Wanneer bijvoorbeeld alle verenigingen 15% betalen is er sprake van harmonisering: alle verenigingen betalen hetzelfde voor de zelfde type velden en alle verenigingen betalen eenzelfde percentage van de totale kosten.

Stap 3: Van gemeente X naar gemeente Woerden

Op de volgende pagina staat de bovenstaande exercitie nogmaals uitgevoerd voor de Woerdense situatie. Het betreft hier de focussporten; bij de niet focussporten is dit model, zoals eerder uitgelegd niet van toepassing. Een toelichting op een aantal bedragen:

- Het gehanteerde kapitaallastenpercentage van 8,13% gaat uit van een afschrijving in 15 jaar bij een rente van 3,75%. Dit is standaard rekenrente van de Gemeente Woerden.
- De gehanteerde vervangingswaarde houdt rekening met enerzijds de constructie die elke 30 jaar vervangen moet worden en anderzijds de toplaag die elke 15 jaar vervangen wordt.
- De gehanteerde vervangingswaarden zijn gebaseerd op ervaringscijfers binnen de gemeente Woerden en begrootte bedragen voor gepland onderhoud.
- De gehanteerde gemiddelde onderhoudskosten betreffen reële kosten die gemaakt worden door de gemeente voor het onderhoud van dat type veld.
- Op verzoek van de verenigingen is daar waar mogelijk en zinnig een m2 prijs berekend. Dit is gedaan door de grondslag van de jaarkosten te delen door de gemiddelde grootte van een veld van dat type in Woerden.
- De totale integrale kostprijs voor de (focus)buitensport bedraagt (netto) €825.000 per jaar. Één belastingeenheid bedraagt 1/198e deel.
- Alle genoemde tarieven zijn exclusief jaarlijkse indexering

Integrale kostprijs		€ 825.000												
Veld/Accommodatie	Vervangingswaarde	Kapitaallasten (8,13%)	Jaarlijkse onderhoudskosten	Grondslag jaarkosten	Belastingeenheid per veld/accommodatie	Aantal velden/accommodatie	Belastingeenheid totaal	Doorbelasting kostprijs	Kostprijs per eenheid	Gemiddelde oppervlakte type veld	Prijs per m2			
natuurgras voetbalveld	€ 59.000	€ 4.797	€ 10.000	€ 14.797	3	15	45 €	187.500	€ 13.000	6865	€ 1,89			
natuurgras korfbalveld	€ 46.000	€ 3.740	€ 9.000	€ 12.740	3	2	6 €	25.000	€ 13.000	5470	€ 2,37			
natuurgras korfbalveld THOR	€ 6.000	€ 488	€ 4.000	€ 4.488	1	1	1 €	4.167	€ 4.000					
natuurgras trainingsveld SCH	€ 64.000	€ 5.203	€ 7.000	€ 12.203	3	1	3 €	12.500	€ 13.000					
wetra voetbalveld fibreturf	€ 231.000	€ 18.780	€ 12.000	€ 30.780	7	1	7 €	29.167	€ 29.000					
wetra (fibreturf) trainingsstrook	€ 51.000	€ 4.146	€ 3.000	€ 7.146	2	1	2 €	8.333	€ 8.000					
wetra (zand) trainingsstrook	€ 52.000	€ 4.228	€ 9.000	€ 13.228	3	1	3 €	12.500	€ 13.000					
kunstgras voetbalveld	€ 474.000	€ 38.536	€ 10.000	€ 48.536	11	7	77 €	320.833	€ 46.000	6195	€ 7,42			
kunstgras (trainings) veld vv Kamerik	€ 252.000	€ 20.488	€ 8.000	€ 28.488	6	1	6 €	25.000	€ 25.000					
kunstgras korfbalveld	€ 188.000	€ 15.284	€ 7.000	€ 22.284	5	2	10 €	41.667	€ 21.000	3826	€ 5,48			
kunstgras zandingestrooid hockeyveld	€ 237.000	€ 19.268	€ 8.000	€ 27.268	6	2	12 €	50.000	€ 25.000					
kunstgras semiwater hockeyveld	€ 396.000	€ 32.195	€ 9.000	€ 41.195	9	1	9 €	37.500	€ 38.000					
kunstgras trainings hockeyveld	€ 123.000	€ 10.000	€ 4.000	€ 14.000	3	1	3 €	12.500	€ 13.000					
atletiekbaan	€ 275.000	€ 22.358	€ 11.000	€ 33.358	7	1	7 €	29.167	€ 29.000					
atletiek gras	€ 53.000	€ 4.309	€ 9.000	€ 13.309	3	1	3 €	12.500	€ 13.000					
Athloi kunststof/gras	€ 95.000	€ 7.724	€ 5.000	€ 12.724	3	1	3 €	12.500	€ 13.000					
Athloi gras	€ 8.000	€ 650	€ 4.000	€ 4.650	1	1	1 €	4.167	€ 4.000					
	€ 2.610.000						40	198 €	825.000					

Tabel 9

Zoals te zien is in de tabel hierboven zijn er een aantal aparte type velden opgenomen waarin specifieke clubnamen zijn vermeld. Het betreft hier uitzonderlijke voorzieningen (bijvoorbeeld qua afmetingen) die niet vergelijkbaar zijn met die van andere verenigingen. Om het model zo eerlijke mogelijk te maken is er voor gekozen hiervoor aparte vervangingswaardes en onderhoudskosten te berekenen.

De meest interessante kolom is de kolom met de cursieve tekst: de kostprijs per eenheid. Dit toont aan wat de gemeente Woerden gemiddeld jaarlijks kwijt is voor een type veld. Zo valt te zien dat een natuurgras voetbalveld de gemeente Woerden gemiddeld 13.000 euro per jaar kost en een kunstgras voetbalveld 46.000 euro. Op deze manier kunnen clubs een afweging maken of zij evt. van type veld willen veranderen en wat dit financieel gezien betekent.

Wanneer vervolgens het model wordt gevuld met alle clubs, de type velden per club en de bijdrage die de verenigingen nu betalen ontstaat een compleet beeld van de Woerdense situatie³.

³ De informatie in tabel 10 is ten tijde van schrijven (18 maart 2013) voor 90% correct. Met een aantal clubs zullen nog laatste punten afgestemd moeten worden. We verwachten dat hier geen grote wijzigingen meer uit komen.

Vereniging	Aantal Velden	Oppervlak m2	Veld	Totale prijs per veld	Huidige netto bijdrage	Dekkings percentage	Harmonisatie	Verschil	Dekkings percentage 34%	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3
Reflex	1	8140	1 natuurgras korfbalveld	€ 19.292								
Totaal	1			€ 19.292	€ 2.222	12%	34%	22%	€6.559	€ 3.636	€ 5.051	€ 6.559
SDO	2	2800 3470	1 natuurgras korfbalveld 1 kunstgras korfbalveld	€ 6.636 € 19.016	-€7.750 geschatte bijdrage							
Totaal	2			€ 25.652	€ 3.335	13%	34%	21%	€8.722	€ 5.130	€ 6.926	€ 8.722
THOR	2	2976 4095	1 natuurgras korfbalveld THOR 1 kunstgras korfbalveld	€ 4.000 € 22.441								
Totaal	2			€ 26.441	€ 3.716	14%	34%	20%	€8.990	€ 5.479	€ 7.242	€ 8.990
VEP	6	7371 6734 6452 6460 301 6565	1 Natuurgras voetbalveld 1 Natuurgras voetbalveld 1 Natuurgras voetbalveld 1 wetra voetbalveld fibreturf 1 wetra trainingsveld fibreturf 1 kunstgras voetbalveld	€ 13.931 € 12.727 € 12.194 € 29.135 € 8.000 € 48.712								
Totaal	6			€ 124.700	€ 19.278	15%	34%	19%	€42.398	€ 27.176	€ 35.073	€ 42.398
Sportlust	6	7143 6789 6911 6782 7385 6392	1 Natuurgras voetbalveld 1 Natuurgras voetbalveld 1 Natuurgras voetbalveld 1 Natuurgras voetbalveld 1 kunstgras voetbalveld 1 kunstgras voetbalveld	€ 13.500 € 12.831 € 13.062 € 12.818 € 54.797 € 47.429								
Totaal	6			€ 154.437	€ 25.145	16%	34%	18%	€52.508	€ 34.411	€ 43.677	€ 52.508
SC Woerden	4	7264 6400 6400 6395	1 Natuurgras voetbalveld 1 Natuurgras voetbalveld 1 kunstgras voetbalveld 1 Wetra voetbalveld	€ 13.729 € 12.096 € 47.488 € 28.841								
Totaal	4			€ 102.154	€ 16.027	16%	34%	19%	€32.054	€ 22.497	€ 28.967	€ 32.054
VV Kamerik	3	7409 7048 5426	1 Natuurgras voetbalveld 1 Natuurgras voetbalveld 1 kunstgras voetbalveld	€ 14.003 € 13.321 € 40.261								
Totaal	3			€ 67.585	€ 9.974	15%	34%	19%	€ 22.979	€ 14.254	€ 18.534	€ 22.979
Siveo	3	6432 5426 7409	1 Natuurgras voetbalveld 1 wetra (zand) trainingsveld 1 kunstgras voetbalveld	€ 12.156 € 13.000 € 54.975								
Totaal	3			€ 80.131	€ 12.369	15%	34%	19%	€27.245	€ 17.444	€ 22.519	€ 27.245

SCH '44	1 Natuurgras voetbalveld	7245 veld 1	€ 13.693										
	1 Natuurgras voetbalveld	6600 veld 2	€ 12.474										
	1 Natuurgras voetbalveld	6400 veld 4	€ 12.096										
	1 natuurgras trainingsveld sch	4240 veld 5	€ 13.000										
	1 kunstgras voetbalveld	6370 veld 3	€ 47.265										
Totaal	5		€ 98.528	€ 16.972	17%	34%	17%	€33.500	€ 22.555	€ 28.138	€ 33.500		
Hockey MHC	kunstgras zandingestrooid												
	1 veld	5903	€ 25.000										
	kunstgras zandingestrooid												
	1 veld	5727	€ 25.000										
	kunstgras semiwater												
1 hockeyveld	5913	€ 38.000											
kunstgras trainings													
1 hockeyveld	2950	€ 13.000											
Totaal	4		€ 101.000	€ 25.592	25%	34%	9%	€34.340	€ 28.622	€ 31.652	€ 34.340		
Atletiek Clytoneus	1 Atletiekbaan		€ 29.000										
	1 Atletiek gras		€ 13.000										
Totaal	2		€ 42.000	€ 14.942	36%	34%	-2%	€14.280	€ 14.662	€ 14.382	€ 14.280		
Atletiek Athloi	1 Athloi kunststof baan		€ 13.000										
	1 Athloi gras		€ 4.000										
Totaal	2		€ 17.000	€ 2.407	14%	34%	20%	€5.780	€ 3.540	€ 4.674	€ 5.780		
Totaal			€ 858.918,94	€ 144.229	17%			€ 289.354	€ 199.407	€ 246.836	€ 289.354		

Tabel 10

Zoals te zien is in bovenstaande tabel vertegenwoordigen de gezamenlijke bijdrages van de focussporten €144.229 . Het amendement gaat uit van € 160.000,-. Het verschil tussen beide bedragen wordt betaald door de niet-focussporten. Eenzelfde bedrag zal in 2016 opgehaald moeten worden als uitvoering gegeven moet worden aan het amendement. Er is voor gekozen om in 2016 de harmonisatie afgerond te hebben: alle verenigingen betalen dan een bijdrage van 34% van de kosten die de gemeente maakt. Hiermee is ook de verdubbeling van de huidige €144.229 gerealiseerd.

Een ander opvallend punt in de tabel zijn de bedragen achter SDO. Bij SDO staan nu nog twee verschillende bedragen genoemd onder de netto bijdrage: het betreft hier de oude situatie en de nieuwe, gewenste situatie op 31 december 2013. In de huidige situatie betaalt de gemeente een onderhoudsbijdrage aan SDO. SDO heeft zelf geïnvesteerd in haar kunstgras. We streven er naar de situatie bij SDO gelijk te trekken met de andere korfbalclubs. Dit betekent dat het onderhoud overgaat naar de gemeente en SDO een bijdrage gaat betalen zoals de andere korfbalverenigingen. Er is in de totalen gerekend met de nieuwe situatie.

Risicoparagraaf

Juridisch

Er zijn verschillende soorten contracten afgesloten met de sportverenigingen. Dit betekent dat er maatwerk nodig is per vereniging en er bestaat een risico dat er juridisch getouwtrek ontstaat. De overeenkomsten binnen het sportbesluit zijn met het oog op voorziene wijzigingen in het sportbeleid steeds afgesloten met een korte looptijd. In die gevallen zijn tariefwijzigingen ook contractueel eenvoudig door te voeren per 2014.

Dat is wellicht niet het geval met een aantal verenigingen die langlopende contracten hebben met de gemeente. Concreet gaat het over de drie korfbalverenigingen (Reflex, SDO en THOR) en de niet-focussporten (tennisverenigingen VEP, Cromwijck tennis Miland tennis, Triaq tennis en watersportvereniging De Greft (waarvoor maatwerkoplossingen gezocht moeten worden). De gemeente loopt daarmee een financieel risico waar het gaat om het realiseren van de taakstelling. Als deze contracten niet te wijzigen zijn dan is het maximale financiële risico € 29.725.

Contractduur nieuwe overeenkomsten

De verenigingen willen bij een nieuwe overeenkomst het liefst contracten met een duur van tenminste 10 jaar zodat ze voor langere tijd weten waar ze aan toe zijn. Het liefst betalen de verenigingen gedurende langere tijd het zelfde tarief. De gemeente staat een kortere contractduur van 5 jaar voor. Hiervoor zijn twee redenen:

1. Mocht de rente sterk gaan fluctueren komende jaren dan zit de gemeente niet te lang vast aan een te hoge of juist een te lage rente. Een te hoge rente is nadelig voor de verenigingen, een te lage in eerste instantie voor de gemeente maar indirect ook voor de verenigingen. Een korte contractduur stelt ons in staat om telkens actuele kosten door te rekenen aan de verenigingen. Op deze manier houden we binding tussen gemaakte kosten en vergoeding door de verenigingen.
2. De korte contractduur stelt de gemeenteraad in staat om de 5 jaar te sturen op de tarieven. Zo kan bij toekomstige ontwikkelingen op het gebied van sport, het verenigingsleven of (gemeentelijke) financiën de raad haar kaderstellende rol vervullen door tarieven te verhogen of juist te verlagen.